

Пояснювальна записка
до проекту рішення міської ради
«Про підтримку електронної петиції №6560 щодо введення мораторію на
підвищення тарифів та низки інших питань у сфері транспорту»

На сайті Запорізької міської влади Мунтяновим Євгеном Степановичем створено електронну петицію №6560 щодо введення мораторію на підвищення тарифів та низки інших питань у сфері транспорту (дата початку збору підписів 11.03.2021). Петиція зібрала 988 голосів.

Надаємо для розгляду інформацію стосовно кожного питання, порушеного в петиції, окремо.

1. Введення мораторію на підвищення тарифів щонайменше до закінчення пандемії коронавірусної хвороби.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» тарифна політика на автомобільному транспорті має задовольняти підприємницький інтерес, забезпечувати розвиток автомобільного транспорту, стимулювати впровадження новітніх технологій перевезень, застосування сучасних типів транспортних засобів, а також сприяти вирішенню таких завдань:

збільшення можливостей суб'єктів господарювання щодо забезпечення потреб споживачів у послугах, залучення інвестицій у розвиток автомобільного транспорту та досягнення сталих економічних умов роботи;

стимулювання конкуренції та появи нових суб'єктів господарювання, які належать до автомобільного транспорту;

забезпечення балансу між платоспроможним попитом на послуги та обсягом витрат на їх надання;

забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів.

Реалізація єдиної тарифної політики передбачає затверджену центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, методику розрахунку тарифів за видами перевезень.

Відповідна методика розрахунку затверджена наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009 N 1175 «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту» (далі – Методика).

Згідно п. 1.6. Методики, перегляд рівня тарифів повинен здійснюватись у зв'язку зі зміною умов виробничої діяльності та реалізації Послуг, що не залежать від господарської діяльності Перевізника.

Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено вичерпний перелік повноважень місцевих рад та їх виконавчих органів, в якому не передбачено повноважень впроваджувати мораторій на перегляд тарифів на транспортні послуги.

Статтею 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Таким чином вважаємо, що органи місцевого самоврядування не можуть встановлювати мораторій на перегляд тарифів на транспортні послуги.

2. Розробка та впровадження механізму дострокового розірвання договорів між Запорізькою міською радою та підприємствами-перевізниками в разі саботажу ними своїх обов'язків та недопущення їх до повторної участі в конкурсах, в тому числі з урахуванням осіб бенефіціарів фірм-перевізників, в

разі створення ними нових підприємств для обходу обмежень та недопущення до конкурсу.

Такий механізм впроваджений Постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 р. № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування». Відповідно до зазначеної постанови виконавчим комітетом Запорізької міської ради проводяться конкурси, вживаються заходи контролю і реагування. Крім того, чинні договори надання послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування передбачають додатковий перелік підстав для розірвання договорів або накладення штрафів.

3. Розробку і впровадження контролю з боку управління транспорту і зв'язку ЗМР за дотриманням перевізниками умов договору, в тому числі здійсненням перевезень пасажирів у вечірній час після 21:00.

Управлінням з питань транспортного забезпечення та зв'язку в межах повноважень постійно проводяться перевірки дотримання перевізниками умов договорів, зокрема в вечірній час, в тому числі в складі спільної робочої групи з представниками Поліції, Укртрансбезпеки та громадських організацій. Механізм контролю передбачений чинними договорами надання послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування.

4. Розробку та впровадження системи штрафів та покарань для перевізників, які будуть порушувати умови договорів.

Система штрафів та покарань за порушення умов договорів передбачена п. 6.2 договорів надання послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, зокрема:

- Безпідставна відмова у праві пільгового проїзду пасажирів, який відповідно до діючого законодавства має зазначене право, - штраф у розмірі – 500,00 грн. (п'ятсот гривень), за кожен виявлений факт.

- Порушення предмету договору щодо обслуговування маршруту із визначеними напрямком (схемою руху) та/або графіком - штраф у розмірі – 10000,00 грн. (десять тисяч гривень) за кожен виявлений факт.

- Порушення предмету договору щодо обслуговування маршруту із визначеними режимами руху, та/або класами, кількістю, пасажиромісткістю транспортних засобів – штраф у розмірі 10000, 00 грн. (десять тисяч гривень) за кожен виявлений факт.

- Утримання транспортних засобів в неналежному санітарному стані - штраф у розмірі 1000, 00 грн. (одна тисяча гривень) за кожен виявлений факт.

- Стоянка або відстой автобусів в місцях, які не визначені як місця для розвороту та короткострокової стоянки автобусів - штраф у розмірі 1000, 00 грн. (одна тисяча гривень) за кожен виявлений факт.

- Відсутність у транспортному засобі приладів GPS системи, безготівкового розрахунку, двосторонніх відеореєстраторів - штраф у розмірі 1000, 00 грн. (одна тисяча гривень) за кожен виявлений факт.

- Невиконання наказів, рішень та інших актів Замовника, які пов'язані з організацією пасажирських перевезень на автобусних маршрутах міста - штраф у розмірі – 500,00 грн. (п'ятсот гривень) за кожен виявлений факт.

- Відсутність на маршруті не менш як одного транспортного засобу, пристосованого для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями штраф у розмірі – 10000,00 грн. (десять тисяч гривень) за кожен виявлений факт.

- Порушенням умов Інвестиційного договору (у разі укладання) - 10000,00 грн. (десять тисяч гривень) за кожен виявлений факт.

5. Розробку та впровадження системи контролю за якістю пасажирських перевезень як з боку приватних, так і з боку муніципальних перевізників.

Відповідно до чинного законодавства контроль здійснюється в межах повноважень як органами місцевого самоврядування в частині виконання умов договорів, так і іншими службами, зокрема Поліцією, Укртрансбезпекою, Держпродспоживслужбою, в частині виконання відповідних вимог, законів та правил. Заходи контролю до підприємств-перевізників вживаються незалежно від їх форми власності.

6. Вжиття заходів щодо якнайшвидшої заміни «маршруток» автобусами більшої пасажиромісткості, в першу чергу муніципальними.

Припускаючи, що під терміном «маршрутки» автор мав на увазі автобуси класу «В», повідомляємо наступне.

За результатами комплексного пасажирообстеження, проведеного у 2017 році Запорізьким національним технічним університетом, отримано рекомендації щодо поступової реорганізації маршрутної мережі міста.

На виконання міської цільової програми «Забезпечення належної та безперебійної роботи Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» на 2018-2021 роки» придбано для Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» 85 нових автобусів великої місткості.

Управлінням з питань транспортного забезпечення та зв'язку у взаємодії з органами внутрішніх справ створена комісія, що проводить комплексні перевірки з дотримання норм законодавства автоперевізниками м. Запоріжжя.

Крім того, з початку 2018 року прийнято рішення щодо неприпустимості винесення транспорту класу «В» на конкурси по міських маршрутах, з метою підвищення безпеки і комфорту пасажирів. Таким чином, у м. Запоріжжя проводиться комплексна кампанія по підвищенню комфортності і пасажиромісткості міського транспорту та виключення використання автобусів категорії «В» на міських маршрутах.

Щодо надання переваги муніципальним автобусам повідомляємо, що статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» регламентовано, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах. Жодних переваг в конкурсі на підставі форми власності законодавством України не передбачено.

Виходячи з наведеного, вважаємо недоцільною та такою, що є поза межами компетенції органів місцевого самоврядування, підтримку петиції №6560 Мунтянова Євгена Степановича.

На засіданні постійної комісії з питань життєзабезпечення міста, яка відбулася 12.05.2021, запропоновано внести проект рішення міської ради про підтримку вищевказаної петиції на розгляд чергової комісії Запорізької міської ради.

Начальник управління

О.О.Марголін